

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

det konstateres, at spørgsmålet om basisuddannelsernes indhold og omfang indtil videre må betragtes som uafklaret.

Endelig vil det være af betydning, hvorledes folkebibliotekernes og forskningsbibliotekernes opgaver bliver tilrettelagt i fremtiden. Disse spørgsmål vil blive behandlet i en bibliotekskommission, som man netop nu er ved at nedsætte.

På den baggrund foreslås en revision af de bibliotekariske uddannelser udskudt, indtil de nævnte spørgsmål er afklarede.

En enkelt bestemmelse i loven er det dog ønskeligt at ændre på nuværende tidspunkt, nemlig lovens § 2 om styrelsen af Danmarks biblioteksskole. Ifølge den gældende lov ledes skolen af rektor, som i forbindelse med et lærerråd og skolens administrator forestår skolens forvaltning. Imidlertid har der ved skolen som ved andre uddannelsesinstitutioner været ønske om at give de studerende og det teknisk-administrative personale indflydelse på biblioteksskolens ledelse. Man har derfor fra 1. januar 1971 som en forsøgsordning gennemført en midlertidig styrelsesordning, hvorved der etableredes et skoleråd med repræsentanter for lærere, studerende og det teknisk-administrative personale. Erfaringerne med den midlertidige styrelsesordning har været særdeles positive, og jeg foreslår derfor lovens bestemmelse om biblioteksskolens styrelse ændret, således at der som øverste kollektive organ ved skolen etableres et biblioteksskoleråd, der sammensættes efter principperne i styrelsesloven for de højere uddannelsesinstitutioner.

Jeg er opmærksom på, at folketinget i øjeblikket arbejder med styrelsesloven; såfremt man når frem til resultater af betydning for biblioteksskoleloven, er jeg indstillet på at foretage de fornødne ændringer under forslaget's behandling i tinget.

Endelig indeholder lovforslaget en ajourføring af enkelte af lovens bestemmelser som følge af oprettelsen af en afdeling af biblioteksskolen i Ålborg og som følge af en gennemført ændring af uddannelsen af bibliotekarer til forskningsbibliotekerne.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om erhvervelse af arealer m.v. til anlæg af en jernbane mellem Snoghøj og Tårup.

(Lovforslag nr. 98. Fremsat 26/11 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Søgaard (S):

Det er jo ikke hverdagskost i folketinget, at vi tager skridt i retning af at oprette nye jernbaneforbindelser i Danmark, og derfor er dette sådan set et lidt epokegørende forslag. Vi har jo tidligere beskæftiget os meget med at nedlægge jernbaner, men nu går det altså modsat, og det kan vi da kun hilse med tilfredshed, når dette forslags indhold til sin tid bliver realiseret.

Det, der sker, er jo, at man giver ministeren mulighed for at opkøbe arealer, således at man herigennem kan få etableret denne forbindelse. Det er et lille forslag, men skal vi sige: det lille forslag med den store virkning. Rejsetiden til Kina kan f.eks. blive op til 1/2 time formindsket, og det spiller da en vis rolle, tror jeg nok, i denne forbindelse.

Vi kan for mit partis vedkommende sige ja til dette forslag, og vi har ingen ønsker om at lade det behandle i udvalg. Vi synes, at det er så klart, som det nu engang står her, og kan give positiv tilslutning til det.

Jens Jacobsen (V):

Jeg kan være enig med den socialdemokratiske ordfører i, at det ekspropriationsbemyndigelseslovforslag, som er til behandling nu, er ganske spændende. For det første er det vel længe siden, der sidst har været tale om gennemførelse af anlæg af nye jernbanestrækninger vest for Store Bælt. For det andet fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at økonomien i forslaget i nogen grad er betinget af etablering af en fast forbindelse over Store Bælt. For det tredje synes den af den højtærede minister skønnede ekspropriationsudgift på 2,5 mill. kr. for 4 km jernbanearreal temmelig høj. Med en anslået bredde på 30 m bliver det til en kvadratmeterpris på 200 kr. Det bringer mig til at sige, at det ville have været hensigtsmæssigt, om ministeren havde forsynet lovforslaget med et kort eller en skitse, visende jernbanens påtænkte forløb. Det ville have lettet vurderingen, men kan vel

[Jens Jacobsen.]

gøres godt under et — forhåbentlig kortvarigt — udvalgsarbejde.

Da det kan forekomme hensigtsmæssigt at få afviklet det levn fra Fredericias tid som fæstningsby, som den nuværende linjeføring er udtryk for, selv om ministerens vurdering af netop dette aspekt ikke fremgår af bemærkningerne, er venstre nok nærmest for det foreliggende lovforslag.

Glensgård (FP):

Fremskridtspartiet vil gerne indgå i det kommende udvalgsarbejde i en saglig drøftelse af forslaget, hvorunder det måske nærmere kan belyses, om forslaget har sin helt aktuelle betydning. Der er i hvert tilfælde et par spørgsmål, som jeg ønsker nærmere belyst, og jeg kan da allerede nu forberede ministeren på, i hvilken retning disse spørgsmål går.

For det første ønsker jeg en bedre beregning af omkostningerne, således at vi helt nøjagtigt ved, hvor vi står økonomisk.

For det andet har der efter min mening indsejnet sig en lille fejl i bemærkningerne til lovforslaget, idet der står, at forbindelseslinjen vil kunne befares af såvel person- som godstog. Jeg må derfor på nuværende tidspunkt have ministerens bekræftelse på, at persontog også i fremtiden — som man siger i DSB-sprog — vil rebroussere ved Fredericia.

Men som sagt: fremskridtspartiet vil indgå i et sagligt udvalgsarbejde om forslaget.

Bilgray-Nielsen (RV):

Vi kan støtte forslaget i enhver henseende.

Lowzow (KF):

Også fra det konservative folkeparti finder vi, det er ganske fornuftigt, at man her kan give en forhåndsorientering og dermed få lagt linjerne fast for den kommunale planlægning i området, så vi kan tilslutte os, at man skrider til de handlinger, der ligger i lovforslaget.

Kurt Brauer (SF):

Man tager her fat på langtidspanlægningen og langtidsarbejdet i DSB, idet det jo siges i forbindelse med lovforslaget, at den største vinding opnås senest ved anlægget af

en Storebæltsbro. Men der er allerede nu så store fordele forbundet med gennemførelsen af købet, især hvis man også kunne fremskaffe de nødvendige midler til anlægget, at vi uforbeholdent må tilslutte os tanken om købet og også tanken om det senere anlæg, der kan undgå de store problemer, der er i forbindelse med trafikeringen forbi Fredericia.

Poul H. Møller (KrF):

Jeg kan også på kristeligt folkepartis vegne tilslutte mig forslaget. Vi mener ikke, det bør relatere til en fast forbindelse over Store Bælt, idet vi mener, at det er et problem, som bør løses hurtigst muligt. Vi håber derfor på, at lovforslaget kan gå hurtigt igennem.

Fuglsang (DKP):

Jeg kan kun sige, at kommunisterne også støtter forslaget. Vi er enige i det, der er sagt heroppe, at det kan synes en temmelig grov pris, man skal betale for dette areal, men det er jo et helt andet spørgsmål, hvordan man sikrer, at staten ikke skal betale så urimelig meget til jordspekulanter for at få arealer til nødvendige udvidelser.

Ministeren for offentlige arbejder (Niels Mathiasen):

Vi vil selvfølgelig kunne fremlægge en kortskitse under udvalgsarbejdet, og jeg skal til hr. Glensgård sige, at det vil være muligt såvel med godstransport som persontrafik på det pågældende spor. Og så vil jeg i øvrigt takke for tilslutningen. Jeg synes, det er en fredelig og positiv begyndelse på trafikarbejdet i dette år.

Glensgård (FP):

Det var netop ikke lige nøjagtigt det svar, jeg ønskede fra ministeren, idet ministerens generaldirektør, Povl Hjelt, har udtalt, at man ikke ville benytte sporet til persontrafik. Derfor skuffede svaret mig meget dybt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen

[Formanden.]

gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om statstilskud til oprettelse af vikarordninger inden for håndværk, handel m.v. [af Ivar Hansen m.fl.].

(Andre selvst. forslag nr. VII. Fremsat 9/10 75).

Forslaget sættes til forhandling.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Forslaget går ud på, at teknologiloven ændres således, at der skabes hjemmel til af de 18 mill. kr., som i finansåret 1975-76 er bevilget til statstilskud til byerhvervenes konsulenttjeneste, at anvende et beløb til dækning af administrationsomkostningerne ved etablering af vikarordninger inden for håndværk, handel m.v. I bemærkningerne regnes der med, at der til dette formål bør afsættes mindst 200.000 kr. i hvert finansår.

Det anføres, at baggrunden for forslaget er, at der inden for jordbruget findes en sådan hjemmel til det nævnte tilskud, som udnyttes. Endvidere henvises der til, at de tilsvarende problemer i bl.a. Norge og Holland er løst gennem aftaler mellem myndighederne og erhvervsorganisationerne ud fra en politisk målsætning om ligestilling ved fordelingen af de sociale goder.

Det er for mig lidt tvivlsomt, om der her kan siges at foreligge et hensyn, der helt nøje svarer til det hensyn til opretholdelsen af et husdyrhold, som gør landbrugets vikarordning til en særlig egnet løsning for landmændene. Ud over at tilstedeværelsen af sådanne ordninger inden for landbruget således har stor betydning for opretholdelsen af en animalsk produktion, har de jo samtidig den fordel, at den daglige vikarbistand tidsmæssigt kan holdes inden for meget snævre rammer. I byerhvervene vil der være behov for vikarbistand normalt i hele åbningstiden, og udgifterne vil derfor blive af en helt anden størrelsesorden, ja, vel ofte så store, at en midlertidig lukning kan være mere økonomisk.

Forslaget indeholder ikke nogen løsning på det væsentligste problem, nemlig beta-

lingen af selve vikarlønningerne, og her vil konsulentmidlerne under ingen omstændigheder kunne anvendes, endsiige slå til, såfremt der skal ydes en effektiv social sikring af denne befolkningsgruppe i ferie- og sygdomsperioder.

I saglig henseende vil en ændring af teknologiloven til at omfatte vikarordninger bringe et fremmedelement ind i loven. Forslaget omhandler en ordning med et i hovedsagen socialt sigte, mens der under konsulentordningen kun er og kun skal være hjemmel til at yde statsstøtte til effektivitetsfremmende konsulentbistand. Desuden vil det af handelsministeriet nedsatte konsulentudvalg, der afgiver indstilling til handelsministeriet om anvendelsen af finanslovbevillingen til konsulentbistand, jo næppe være sagkyndigt i relation til administrationen af en vikarordning med socialt sigte. Det vil derfor være nødvendigt både finansielt og administrativt at behandle støtten til konsulentvirksomheden og støtten til oprettelse af vikarordninger som to fra hinanden adskilte tilskudsordninger. Hvis man f.eks. ved administrationen af en vikarordning kunne tænkes at benytte samme model, som anvendes inden for landbruget, ja, så ville dette bl.a. betyde, at der måtte oprettes et særligt udvalg til at bistå ved administrationen af ordningen. Allerede af denne grund vil det derfor være et spørgsmål, om omkostningerne ved administrationen af en vikarstøtteordning kan holdes på et tilstrækkelig rimeligt niveau set i forhold til det beløb, der forudsættes anvendt til formålet.

Hertil kommer, at der ved de udtalelser om forslaget, som handelsministeriet har indhentet fra handelens, fra håndværkets og fra industriens organisationer, har kunnet konstateres, at der ikke er en enig opbakning af forslaget. Ingen organisation kan gå ind for at anvende mere end højst 200.000 kr. af konsulentmidlerne, ja, Håndværksrådet ønsker for sit vedkommende overhovedet ikke at anvende konsulentmidler til dette formål.

I øvrigt viser flere udtalelser klart, at en vikarordning kun kan blive effektiv, hvis der også som i Norge og Holland ydes tilskud til selve driften, i hvert fald når det drejer sig om sygdomstilfælde.

Jeg må derfor stille mig tvivlende over for, om en statsstøtte til oprettelse af vikar-